

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu poslanců Mariana Jurečky, Pavla Bělobrádka, Pavly Golasowské a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 953)
Č. J.	51/2020
DATUM ZPRACOVÁNÍ	31. července 2020
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Harnych, Jan Šebesta
TELEFON	225 279 204, 225 279 201
E-MAIL	jharnych@sprc.cz ; jsebesta@sprc.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Svaz průmyslu a dopravy České republiky doporučuje vládě České republiky k poslanecké novele zákona o ochraně zemědělského půdního fondu (sněmovní tisk č. 953) přijmout

NESOUHLASNÉ STANOVISKO

Ochranu zemědělského půdního fondu jakožto neobnovitelného přírodního zdroje považuje Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SP ČR) za důležitou a hodnou zvláštního zřetele. Přesto se však domníváme, že nelze jednoduchým zákonným opatřením bez jakékoli výjimky předem vyloučit případy, kdy jiný veřejný zájem může v daném čase a v dané lokalitě převážet zájem jeho ochrany.

Vzhledem k rozmístění zemědělských pozemků zařazených do I. a II. třídy ochrany ZPF na území České republiky by striktní uplatnění navržené novely zákona o ochraně ZPF prakticky znemožnilo rozvoj většiny stávajících průmyslových areálů, které zajišťují hospodářskou efektivitu České republiky. Mezi pozemky v I. a II. třídě ochrany ZPF se zařazují zejména pozemky v rovinatých územích nížin (převážně úrodné pozemky), tedy díky historickému vývoji osídlení České republiky zejména v místech s koncentrací obyvatelstva do větších sídel. Většina průmyslových podniků je závislá nejen na blízkosti přírodních zdrojů (zejména povrchové vody), ale zejména na přítomnosti dostatečného množství pracovních sil. Historicky se tak průmysl zakládal v okolí větších řek a v blízkosti větších sídel, tedy logicky v místech s nejvyšší koncentrací zemědělské půdy I. a II. třídy ochrany.

Začlenění dalšího dotčeného orgánu navíc pouze zkomplikuje řešení stávajícího stavu a nijak nepřispěje k větší ochraně zemědělského půdního fondu. Novela navíc ruší dnešní zákaz využívání ZPF I. a II. třídy ochrany k využívání jako plantáž dřevin, a to v době, kdy jsou díky kůrovcové kalamitě nezalesněny tisíce ha pozemků určených k plnění funkcí lesa.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

1. K bodu 3

Vyjadřujeme zásadní nesouhlas s úpravou § 4 odst. 3 zákona o ZPF. Pokud nebude možné odejmout půdy I. a II. třídy ochrany ze ZPF pro obchod, výrobu a skladování, ani v případech, kdy může skutečně převažovat veřejný zájem na odnětí ze ZPF, může dojít k pozastavení mnoha významných staveb. Zákon neobsahuje bližší definici staveb pro obchod, výrobu a skladování, čímž zakládá velkou míru právní nejistoty a svévole státní moci. Do této skupiny staveb lze zařadit i stavby zřizované a provozované ve veřejném zájmu (stavby strategického významu), jejichž realizace by byla znemožněna.

Byť je zájem na vysoké ochraně nejkvalitnějších zemědělských půd legitimní a žádoucí, je explicitní vyloučení možnosti odnětí absolutním a nezvratitelným dopadem. Je si Česká republika skutečně jistá, že nebude mít úprava dopady na stavby předpokládané v politice územního rozvoje, stavby v koncepčních odvětvových dokumentech či plánované stavby vodních děl v generelu LAPV? Byť uvedení plochy v územním plánu nebo jako plochy zastavitelné je důvodem pro nepoužití tohoto ustanovení, jedná se v případě nutnosti a společenského požadavku o trnitou cestu, již lze výjimky z aplikace zákazu vynětí u I. a II. třídy bonity dosáhnout (projednání změny příslušných územně plánovacích dokumentací).

Nejsou vypořádány dopady navrhované novely na konkurenceschopnost a možnost dalšího rozvoje průmyslových lokalit v ČR.

Návrh ohrožuje konkurenceschopnost těch průmyslových podniků, které historicky využívají stávající areály v okolí větších měst, kde rozvoj směrem do intravilánu nepřipadá v úvahu, kde stávající areál je využíván na 100 procent a v extravilánu jsou převážně pozemky I. a II. třídy ochrany.

Pokud nebude umožněno zvážit v rámci územního plánování míru veřejného zájmu na rozvoji a zvyšování konkurenceschopnosti stávajících průmyslových areálů oproti jinému veřejnému zájmu ochrany ZPF, budou uvedené lokality odsouzeny k postupnému snižování konkurenceschopnosti pro faktickou nemožnost dalšího rozvoje se všemi dopady na regionální i celostátní hospodářství.

Z uvedeného plyne, že bod č. 6 důvodové zprávy, který hodnotí dopady novely na podnikatelské prostředí České republiky, je zcela mylný.

2. K rozloze odnětí půdy

Nesouhlasíme s navrženými změnami rozlohy odnětí, jež jsou rozhodné pro stanovení správního úřadu příslušného k odnětí půdy ze ZPF. Návrhem dochází k posunu příslušných úřadů na vyšší správní úroveň bez toho, aniž by bylo doloženo, že tyto úřady budou personálně schopné agendu vynětí zajistit v zákonem předpokládaných lhůtách. Nelze rovněž opominout, že tato úprava jde proti principu subsidiarity.

3. K začlenění dalšího dotčeného orgánu do postupů vedených podle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu

Za nepochopitelný lze považovat návrh na začlenění dalšího dotčeného orgánu do postupů vedených podle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu. Průmysl dlouhodobě volá po tom, aby se

zefektivnily postupy ve správních řízeních vedoucích k povolení a realizaci záměrů, aby nevznikala další nová byrokratická zátěž.

V této souvislosti poukazujeme na Usnesení vlády č. 505, ze dne 10. července 2017, které ukládá resortům pokračovat v plnění opatření na snižování administrativní zátěže podnikatelů a postupovat tak, aby došlo ke snížení administrativní zátěže o 40 opatření do konce roku 2020 a v roce 2021 realizovat další přeměření administrativní zátěže podnikatelů.

Nově zařazený §17 c) zavádí kompetence Ministerstva zemědělství, které výrazně zvyšují administrativní náročnost projednávání jednotlivých řízení. Nelze proto souhlasit s doplněním Ministerstva zemědělství jako nového dotčeného orgánu ke stávajícímu Ministerstvu životního prostředí, protože ničím jiným, než byrokratickým zatížením takový krok není.

Kromě toho je tato úprava v rozporu s § 15 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev, který explicitně uvádí, že „*Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, s výjimkou ochrany zemědělského půdního fondu, ...*“, naproti tomu je uvedeno dále, že: „*Ministerstvo životního prostředí je ústředním orgánem státní správy...pro ochranu zemědělského půdního fondu,...*“. Je proto dostatečné, pokud výkon v oblasti ochrany zemědělského půdního fondu je v souladu s kompetenčním zákonem svěřen orgánům životního prostředí.

Pokud je považováno za legitimní zásadně změnit kompetence v oblasti ochrany ZPF, například úplným přechodem na Ministerstvo zemědělství, pak by tak mělo být činěno koncepčně a legislativně důsledně. Dle článku 79 Ústavy lze ministerstva a jejich působnost stanovit pouze zákonem, přičemž okruh působnosti ministerstev je stanoven ve větě první citovaným Kompetenčním zákonem č. 2/1969 Sb., v platném znění.

Svěření nové funkce dalšímu novému dotčenému orgánu rovněž znamená nárůst potřebného personálního, technického a finančního zajištění, přičemž toto opatření samo o sobě nikterak nezajišťuje zvýšení kvality ochrany zemědělského půdního fondu, naopak vede k nežádoucím duplicitám ve výkonu státní správy. Navíc můžeme oprávněně očekávat neshody orgánů při řešení problematiky tak, jak se již dnes v některých oblastech děje.

Novela nedůsledně pracuje s aktem vyjádření, kdy ho MZe v jednom případě vydává, následně uděluje a nakonec dává. Odlišná terminologie nedává smysl a je z legislativního pohledu nesprávná a nedůvodná. Nejzřetelnějším případem jsou písm. b) a f) § 17c, kde jde o vyjádření stejného obsahu (k návrhům tras infrastruktury), přičemž jednou se vyjádření „uděluje“ a podruhé „dává“.

4. Ke změně sazeb za odnětí ze zemědělského půdního fondu

Ve vazbě na změnu sazeb za odnětí ze zemědělského půdního fondu upozorňujeme, že již tak bylo činěno v minulosti několikrát, přičemž navýšení muselo být následnou legislativní úpravou opětovně měněno tak, aby jeho dopady nebyly tak zásadní. Doporučujeme proto důsledně zvážit dopady.